

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnishvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnishvu: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo urednishvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Tržaški glas o kranjskih razmerah.

Tržaška »Edinost« včasih s svojega stališča premoči kranjske politične razmere in pride do svojih zaključkov. V četrtek je prinesla »Edinost« članek pod naslovom »Etična načela v politiki«. Članek govori o tem, kako je propadla n. pr. na Štajerskem štajercijanska stranka, ker ni imela nikakega pravega gospodarskega programa, in je obstajalo celo njeno delo le v prepiranju in hujkanju proti Slovencem. S tem se obrne »Edinost« na slovensko nar. napredno stranko in pokaže njene nedostatke. V članku piše:

Delovanje te stranke je bilo doslej pretežno negativno. Po svojih glasilih je med ljudstvo širila verski indiferentizem, a ni mislila na to, da mora to delovanje roditi le demoralizacijo. Bilo je povsem krivo mnenje, da je naše ljudstvo na Kranjskem tako vseskozi prežeto s klerikalnim duhom, kakor bi se to uetnilo soditi na podlagi številnega razmerja strank. Ne, kranjski kmet je veren, a klerikalen v svojem bistvu ni. To so dokajale ravno najnovejše volitve na Dolenjskem, kjer je bil klerikalni kandidat izvoljen le z nezadostno večino, a se napredna stranka niti ni upala nastopiti v svojim imenom, temveč je njen kandidat Mazelle nastopil kot neodvisni kmetski kandidat. Vse delovanje narodno-napredne stranke je bilo v minulosti tako, da je ta stranka morala izgubiti zaupanje tudi med inteligenco, ki je hotela narodu koristiti. Zato vidimo danes v takozvanem klerikalnem taboru tudi mož, ki niso nikdar bili klerikalci in tudi danes še niso; prestopili so pa v klerikalen tabor, ker so se prepričali, da v takozvanem naprednem taboru, kjer se vse sile trošile v brezplodni »farški« gonji, narodu ne bodo mogli koristiti ničesar.

S tem seveda nečemo reči, da Slovenska Ljudska stranka ne bi bila tudi mnogo zagrešila. Narobe: veliki so njeni grehji. Mislimo pa, da bi bila nje bilanca — ako bi primerjali aktivna in pasiva njenega delovanja — še vedno aktivna, dočim bi o napredni stranki bilo to težko trditi.

Zato bi priporočali voditeljem narodno-napredne stranke na Kranjskem, da si iz uvodnega omenjenega dopisa v njih glasilu dobro zapomnijo posebno sledeče stavke: »Ne zaidimo v politiko malenkosti in malih dnevnih senzacij, v politiko malenkostne rascarije!«

K temu pristavljamo par misli Resnica je da pri nas že dolgo v politiki nimamo pravega merila, da bi namreč priznali, da je to in ono dobro, zato ker je koristno, ampak pri nas se sodi tako: klerikalcu je dobro to, kar je klerikalno, naprednjaku je dobro to, kar je napredno, ali še boljše povedano: Klerikalci odobrujejo vse, kar stori klerikalna stranka, in obsojajo ali zametujejo vse, kar stori napredna stranka, nasprotno naprednjaki smatrajo za za dobro, kar stori njih stranka in zametujejo, kar napravi klerikalna stranka. To pa za to, ker naš politični boj ne pusti premišljati o tem, kaj je v splošno narodno korist. Tudi radi v vsem vidimo le sredstvo za namen, in egoistično strankarsko delo. Razglašeni politični boj kot, kakor ga povdarja posebno dr. Krek vodi te nazore do skrajnosti. Recimo za zgled sedanje gledališke vprašanje: Ljubljansko slovensko gledališče je sedaj še svobodno, kakor povsod po drugih mestih. Klerikalci misli-

jo, da je v »naprednih« rokah, torej je z njih stališča zanič. Ker je »napredno«, ne dobi želene podpore, ako se mu ne da vsaj deloma klerikalen ravatelj in klerikalna cenzura; ako bi bilo gledališče klerikalno, potem bi bilo vse dobro, tudi če se program nič ne izpremeni. Nasprotno pa se sliši iz vrst občinstva glas: ako bo gledališče klerikalno, ne pojdemo vanj. Tukaj se torej vidi: ne gre za to, da bi bilo gledališče dobro, da bi gojilo umetnost in odgovarjalo našim potrebam, ampak kdo bo v njem odločeval. Isto je bilo o Cirilmetodovi družbi, o Sokolu in drugod. Po geslu »kdo ni z nami, je proti nam«, so napadli klerikalci narodne institucije in v tem se je bilo težko izogniti ravnsarjam.

Etična načela v politiki so tudi drugod malo uveljavljena, pri nas se je temveč grešilo proti njim. Tudi ni nade, da bo v doglednem času boljše, kajti politični boj kot je gotovo etično načelo. To je bolesta stran našega javnega življenja. Težko se je držati v boju koncu etičnih načel, ako jih drugi prekrši.

Kar se pa tiče neklerikalnih mož, ki so v klerikalni stranki, zato da morajo delati, je drugo vprašanje. Zakrivila je to napačna diferencija strank na Slovenskem.

Glas o trializmu.

V vprašanju trializma imamo tri različna stališča: Nekateri o tem nečejo nič slišati (pred nekaj dnevi je bil n. pr. konfisciran zemljevid, ki je predstavljal kako bo Avstrija izgledala potem, ko bo razdeljena v tri dele, drugi odobravajo to misel samo pod gotovimi pogoji.

»Obzor« je n. pr. pred tednom bil še vedno za narodno avtonomijo in tretji so, ki si dualizem predstavljajo, kot edino pravo rešitev iz sedanjih avstrijskih razmer. Sobotna praška »Union« prinaša sledeče misli.

O trializmu se govori, kakor da bi se razpravljalo o ideji, ki bo brez dvoma v najkrajšem času (na Dunaju) postala resnica. Govori se o tem tako, kakor da bi bilo to vprašanje že na dnevnem redu vseh zakonodavnih državnih korporacij. K temu je mnogo pripomogla tudi mažarska politika, ki je postala absurdum. Povsod se vidi, da se današnje razmere ne dajo več vzdrževati. Vsi poskusi, da bi Hrvatje z Ogrji v miru in edinosti živeli, so se razbili. Politika t. zv. reške resolucije, ki se je začela z geslom »bojnega bratstva« med Hrvatji in Mažari, se je končala s tem, da sta »brata« Weckerle in Košut, ki sta svečano obljubila, da bodeta varovala hrvaške pravice, dokler sta bila v opoziciji, kot ministra največ grešila proti tem pravicam (mažarski jezik na hrvaških železnicah)! Z banom Tomasičem se je napravil zadnji poskus, kako bi se dalo z Mažari skupaj živeti. Takrat je bila velika unionistična stranka, ki je ni imel še noben ban, ustanovljena je bila od zgoraj in je imela tla v narodu, bila je tako velika, da je ne bo imel noben ban več, pa naj porabi še tako nasilna sredstva, ali naj bo še tako zvit. Ta večina ni drugega zahtevala, nego da se vlada po zakonu in da se odstranijo krivice. Višji ljudje pa niso imeli drugega dela, nego da so to večino razbili, da so mogli potem cinično reči, da se hrvaškim zahtevam ne more ugoditi, dokler nima sabor unionistične večine. Ta slepa politika je povzročila, da je postala vsaka skupna politika z Mažari nemogoča. Optimisti, ki so pred kratkim še upali, da se izpolnijo hrvaške zahteve, začenejo sedaj

prekinjati svojo zvezo z Ogrji. Cuvajeva vlada je to le še pospešila.

Ni se treba čuditi, ako se Hrvatje sedaj — ko so pustili pasti vse vezi z Mažari — oprijemljejo trializma, ne da bi pomislili, če se da izvesti. Proč od Mažarov, nazaj k narodni samostojnosti, se glasi klic. Pri tem se ne pomisli, da se bodo temu ustavljali vsi odločilni faktorji Avstro-Ogrske. Da bodo Mažari proti temu, ni treba dokazovati. Pa tudi na Dunaju, kjer so začeli pesem o trializmu — ne bodo nikdar dopustili, da bi se sredina odrezala od dalmatinske in istrske obali in od morja. Čehi in Poljaki pa vkljub svojemu slovanstvu ne bodo pustili, da bi bili prepuščeni na milost in nemilost Nemcem, ako bi izgubili jugoslovanske poslance.

Jugoslovansko vprašanje je postalo važno in se mora nujno rešiti. Izrabljanje in pritiskanje Ogrrov se ne da dalje prenašati. Jugoslovani niso več razkosani, kakor so bili, krivica, ki se godi enemu najde vihar prostor pri drugem, kakor so to pokazali zadnji dogodki. Duh skupnosti, kulturna vzajemnost, sorodnost in bratska ljubezen družijo Hrvate, Srbe in Slovence v eno skupino, s katero se mora računati in proti kateri ne kaže nadalje grešiti. Pokazalo se bo, da so Jugoslovani postali taka sila, da ne bodo več pustili, da bi jim dualistični tisk pil kri. Ošabna ogrska politika proti Avstriji, problem Bosne in Hercegovine, nezadovoljnost narodov na Ogrskem, napestost med Nemci in Čehi in druge bolezni naše države zahtevajo temeljitega ozdravljenja, zahtevajo nove ustave in novega demokratičnega sistema.

Dualizem pada trializem je geslo!

Treba bo iskati zgleda drugod, v Švici ali v Ameriki. Ali bodo odločilni faktorji zadostili zahtevam razmer, ali bodo dalje držali to kar je nevdržljivo in bodo s tem množili zlo?...

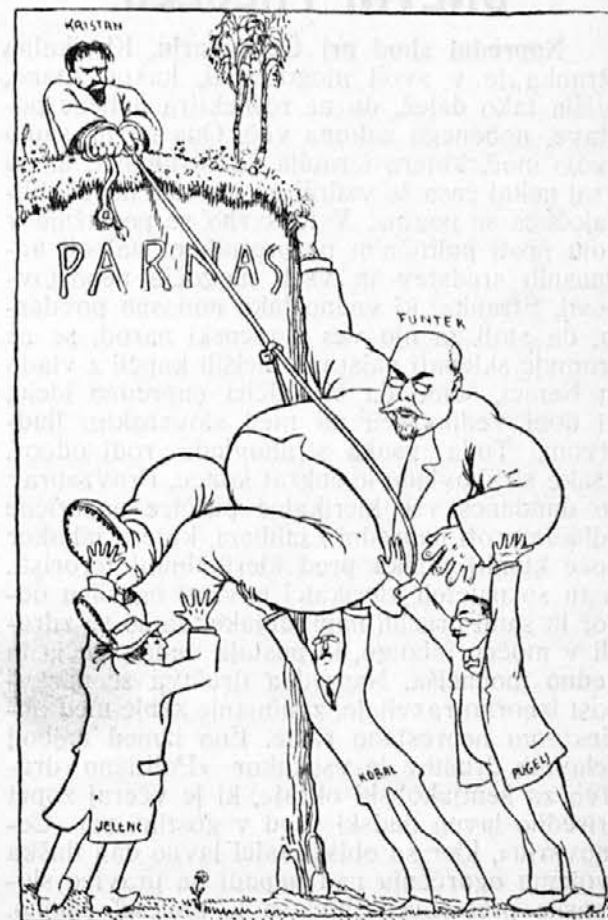
Ker je vprašanje trializma za nas velike važnosti prinašamo te misli.

Italijanska pravna fakulteta.

Kakor smo že poročali je vlada glede rešitve predloge o ustanovitvi italijanske pravne fakultete vodila dogovore z Italijani, Slovenci in Nemci. Tekom teh pogajanj se je pojavil zopet nov kompromisen predlog, ki ga vlada smatra popolnoma resnim. Ta predlog obstoji v sledečem: Italijanom stoji na prosti volji, da dovrše študije za prvi juridični državni izpit na katerikoli univerzi v Avstriji ali Nemčiji. Italijanski vseučilišni profesorji pa, ki od razpusta italijanske fakultete v Innsbruku ne predavajo, a so njih plače še vedno v postavkah naučnega proračuna, dobe svoje stolice s prihodnjim solskim letom na trgovski soli v Trstu, kjer predavajo v zasebnih kurzih one predmete, ki tvorijo izpraševalno stvarino za drugo in tretjo državno juridično skušnjo. Te dve skušnji pa morajo potem polagati italijanski juristi na graškem vseučilišču in sicer v italijanskem jeziku. Edino potočko v tem vprašanju tvori način, kako naj se in na kakem pravnem temelju sistemizirajo ti zasebni juridični kurzi na tržaški trgovski soli. Bržkone bo treba ustanoviti te kurze odredbenim potom. Taka univerza bi bila res pravi avstrijski unikum, in prav težko je verjeti, da bi sprejeli Italijani ta kompromisen predlog, ki ne pomenja prav nobene rešitve italijanskega vseučiliškega vprašanja.

Pomorska akcija Italije.

Kritičnost sedanjega položaja dokazuje stroga italijanska cenzura, ki zastavlja vsa važnejša poročila. Vendar se je posrečilo privatnim potom izvedeti, da namerala Italija že te dni začeti z odločilno akcijo in sicer blokirati najprej italijansko brodovje Solun, potem bombardirati Smirno, nato se združiti oba oddelka da odpluteta proti Dardanelam. Vlada se brani podatki o svojih načrtih najmanjšo informacijo. Iz Peterburga pa se poroča, da je ruska vlada vprašala zaupno italijansko, kaj namerala Italija z dardanelskim vprašanjem. Odgovor italijanskih

Slovenski kritiki spravljajo dramatika Funtka na Parnas.

ske vlade pa je bil tako negotov in nejasen, da prevladuje v ruskih državnih krogih mnenje, da je pričakovati italijanske akcije pred Dardanelami v najkrajšem času. Velika napetost pa vlada v zadnjem času med Bolgarsko in Turčijo, ki se je pootsila v zadnjem času s prepovedjo bolgarske vlade, ki je zabranila prevoz turških aeroplanov. Turški minister zunanjih zadev se je izjavil o položaju sledeče: Nečastno bi bilo za velesile, ako bi skušale izsiliti od Turčije mir, da bi ta sprejela slepo vse italijanske zahteve; nemogoče je: da bi turška vlada odpočila iz anektiranih dežel svoje čete, ki bojujejo junaki boj za obrambo otomanskega cesarstva. Turška vlada je pripravljena takoj začeti z mirovnimi pogajanj, ako v mirovnih točkah odpade točka o priznanju aneksije.

Nemško-angleško zblizanje.

Po obisku angleškega vojnega ministra Haldana v Berlinu se je splošno zetjevalo, da se je dosegel gotov način, kako naj se doseže popolno zblizanje med Anglijo in Nemčijo. O sedanjem položaju teh približevanj se poroča: Dosedanja pogajanja niso dovedla do nikakega pozitivnega rezultata. Nemška kakor angleška vlada sta si medsebojno predložili po osemnajst točk, na podlagi katerih naj se doseže zblizanje. Presoja o stanju pogajanj je skrajno pesimistična; izjavlja se, da je poboljšanje angleško-nemških odnosov brez sporazuma v mornariškem vprašanju naravnost nemogoče, a ravno v tem vprašanju je vsak dalekosežnejši sporazum izključen.

DOPISI.

Iz Posavja. Za časa boja ob občinskih volitvah smo brali v »Domoljubu«, da je bil naš pismonoša obsojen na denarno globo ker je nekega orla razžalil z besedo »čuk«. V kakšnih okoliščinah pa je to storil, tega pa naš ljubeznivi dopisnik ni povedal, dasi je jako mnogo kvasil v Lažljubju. V rso častjo in slavo se je vsedel na svoje lavorice, ko je izvojeval boj občinskih volitev. Zmagal je on, četudi samo z 27 glasov večine. Seveda, tudi vdove so mu prodajale svoje glasove za kozarec vina v župnišču. Takrat se je torej župnik spomnil tudi našega pismonoša. Ker oni ni razjasnil polo-

kler trajanski kiradžiji* z ogromnim trdom ne napravijo ozko stezo v snegu. Krčmar, Bolgar, droben, smehljajoč se človek, nekoliko bedastega lica, je pozdravljal gosta kaj vlijudno ter ga povedel v veliko sobo za goste, ki pa je služila tudi za vse ostalo. Na ognjišču je plapolal ogenj in Ognjanov si je prižgal čibuk.

»Imate še drugih gostov?« vpraša krčmarja.

»Nimam. Kadar se zapre Balkan, zapre se tudi moj kan. A vi kam pa kam?« vpraša gostja, nekako radovedno ogledujoč svojega gosta.

»Ali mi moreš skuhati kave?« ga vpraša Ognjanov namesto odgovora.

»Zamorem, zamorem, kako ne bi mogel?... Nu in vi kam tako?« je silil vanj krčmar.

»V Trojano.«

»A odkod?«

»Iz Bele Cerkve grem... Ali je dobra pot tje naprej?«

»Tudi jaz sem iz Bele Cerkve, toda v Trojano ne dosežem... Pravim ti, verjemi mi...« je govoril zroč Ognjanova, kakor človek, ki ga hoče poznati.

Ognjanov se je nejevoljen sklonil, hoteč najti temu odpornemu pogledu. Krčmar ga še enkrat pogleda po strani ter se nasmehne pod brkami.

»Hadži, ti si mi dal sladko kavo!« reče Ognjanov nevoljen ter pusti skudelico.

»Odpusti, misli sem si, da jo piješ s sladkorjem. Ali naj pripravim drugo?«

»Ni treba.«

»Ne, izpij, izpij eno kavico, pravim ti, ne bo ti škodovala.«

* Najeti vozniki, kateri navadno na konjih prenašajo razno blago.

LISTEK.

Pod jarmom.

Roman iz bolgarskega življenja pred osvoboditvijo.

Spisal Ivan Vazov. — Poslovenil Podravski. (Dalje.)

Že dolgo časa se ljudje niso spominjali, da da bi se bilo čepilo kaj podobnega v tej okoličini; ta dogodek je še dandanes močno dražil in spodbadal Turke. Nagla jeza se je polastila doslej tako tihe in flegmatične družbe v kavarni. Zlobni oštevkji in krvočno grozje so se kar sipale na Bolgarje. Ognjanov je grozno mrčnega lica srebral glasno dalje svojo kavo, v znamenje, da se je tudi njega polastila splošna jeza. Nakrat je prešla govorica tudi na morilca Turkov in tu je Ognjanov na nemalo svoje začudenje videl, kako močno je bilo tukaj znano njegovo ime in oseba. Krožile so tu o njem že cele legende.

Tega nevernika-konzula ni mogoče ne vjeti, niti spoznati, je rekel eden izmed navzočih. »Nekak zlod mu pomaga: sedaj ga vidiš kot daskala ali popa, pa zopet pa zopet kot kmeta in osmanlija;« kar nakrat ti spremeni svojo podobo: iz mladeniča postane starec; sedaj je črnook in dolobrad, a komaj namignes, pa že ima brkice in rudaste lase. Pa pojdi in ga vjem! Ahmed-aga mi je pripovedoval, da so mu enkrat prišli na sled in proganjalci so ga že prignali do tekijske gore. Bil je preoblečen v kmeta. Nakrat pa so zagledali pred seboj

vrano, a o kmetu ni bilo ne sledu niti sluha... Vsi so ustrelili, tič je zginil in le krokanje so čuli pred seboj.

»Boš-laf?« so se oglasili nekateri nezaupljivo.

»Gjaur naj bo, kjer bo, pade nam gotovo v roke, samo da enkrat poizvemo, kje ima gnezdo, kje se skriva,« omeni drugi.

»Jaz pa vam pravim, da tega zlomka ni mogoče vjeti,« se oglašil zopet prvi govornik. — »Saj on se niti ne skriva, toda ali ga poznaš? Mogoče, da je sedaj tukaj med nami, v kavarni, a mi ga vendar ne poznamo.«

Po teh ebledah so navzoči nehote dvignili oči in pogledali drug po drugim. Nekoliko pogledov je radovedno počivalo na Ognjanovu. Ta je sedaj besno srebral že tretjo kavo ter spuščal cele oblake dima, ki ga je zagrinjal kakor z zavojem, toda on je čutil vase uprte poglede in po sencih so se mu prikazale kapljice znoja. Dalje ni mogel prenašati takšno napeto stanje in čakal je samo ugodnega trenutka, da bi mogel zapustiti kavarno in si oddahniti na svežem zraku.

»A ti, kam si namenjen?« ga vpraša eden.

»V Klisuro, ako je božja volja,« odvrne Ognjanov, mirno razvezujoč dolg, povaljen možnjček, da plača kavo.

»V takšnem snegu in metelici?... Bolje učniš, ako prenočiš tukaj, saj jutri še pravčasno dosežeš na trg.«

»Za popotnika je pot, za žabo pa mlaka,« odvrne Ognjanov smejaje se.

»To so prazne babje kvante, ki jih nam Bahman-aga tu pripoveduješ. Tvoj nevernik ni ne zlod, ne vrana, marveč komita kakor slehrni drugi.«

* Turka-mohamedanica.

* Prazne kvante.

žaja, v katerem je pismonoša izrekel ono žalivko, ga hočemo pa mi. Pismonoša je prišel v neko hišo službenim potom in presenečil tam člana katoliškega izobraževalnega društva. »Aha, tako delajo čuki« reče pismonoša. Zaradi tega je bil obsojen na 5 K denarne kazni. Kmalu nato pa je sedel na zatožni klopi tisti »orel« sam, ker je težko telesno poškodoval svojega očeta. Četudi je orlom vse dovoljeno je bilo vendar sodišče drugega menja in obsodilo ga je za 14 dni k rīčetu. Lepo je: oče v bolnico, sin pa v zapor! Kot član izobraževalnega društva mora dati dober vzgled drugim tudi v kaljenju nočnega miru!

DNEVNI PREGLED.

Napredni shod pri Česnovarju. Klerikalna stranka je v svoji mogočnosti, kakor znano, prišla tako daleč, da ne respektira nobene postave, nobenega zakona več. Ona pozna samo svojo moč, katero izrablja do skrajnosti, da se vsaj nekaj časa še vzdrži na površju in reši bližajočega se pogina. V to svrhu se poslužuje v boju proti političnim nasprotnikom najbolj nagnusnih sredstev in vseh mogočih nepostavnosti. Stranka, ki vedno tako ponosno povdarja, da stoji za njo ves slovenski narod, se ne sramuje sklepati najsmotnejših kupčij z vlado in Nemci, samo da bi uničila napredno idejo, ki dobi vedno več tal med slovenskim ljudstvom. Toda vsaka strahovlada rodi odpor, vsake strahovlade je enkrat konec. Pravzaprav so dandanes vse klerikalne puščice naperjene edino proti napredni Ljubljani, katera nikakor noče kloniti tilnika pred klerikalnimi teroristi. A tu so naleteli klerikalci povsod na silen odpor in sami prisilili naprednjake, da so se združili v močno falango, ki postaja vedno večja in vedno močnejša. Napredna društva se naravnost izbornorazvijajo, zanimanje zanje med občinstvom neprestano raste. Eno izmed najbolj delavnih društev je vsekakor »Politično društvo za šentjakobski okraj«, ki je včeraj zopet priredilo javen ljudski shod v gostilni pri »Česnovarju«, kjer so obiskovalci javno dali duška svojem ogorčenju nad napadi na pravice slovenske prestolice. Shod se je obnesel sijajno. Naglašamo, da so bili vsi prostori obširne gostilne natlačeno polni in da je vladalo med zborovalci veliko zanimanje za shod. Nastopila sta kot glavna govornika župan g. dr. Ivan Tavčar in urednik g. Rasto Pustoslavšek. G. Rasto Pustoslavšek se je kot prvi govornik obzorno pečal s klerikalnim gospodarstvom in klerikalno strahovlado. V času, ko vlada pri nas klerikalna večina, gre na Kranjskem vse narobe — vse rakovo pot. Korupcija je dosegla že svoj vrhunec in klerikalci sami ne vedo, kako bi zamislili usta svojim nezadovoljnim, ki tako silijo h koritom. Slovenska trgovska šola, ki je pod vsako kritiko, je bila ustanovljena le radi tega, da je prišlo par klerikalnih nezadovoljnih h koritom. Kaj je pač klerikalcem to mar, če se gojenici tega zavoda kaj nauče ali ne. Kramische Landesbank, ki je bila ustanovljena kot konkurenčno podjetje sedanjim solidnim slovenskim naprednim bankam, je odprla zopet nove prostore za klerikalne koritarje. A vse to je še premalo; klerikalna večina je šla še dalje. Spodila je iz deželne zbornice dva ljubljanska poslanca zgolj radi tega, ker so ju izvolili svobodni napredni volilci in s tem pokazala, da se za stališče vlade, katero je ista zavzela pred izvolitvijo poslancev gg. Ribnikarja in Reischerja čisto nič ne briga. In kranjski deželni predsednik baron Schwarz je to nezakonito postopanječisto mirno vzel na znanje, in molči še danes. V zbornici je bil med tem že sprejet novi zakon glede spremembe ljubljanskega občinskega volilnega reda, po katerem naj bi odločevali pri volitvah ne morda ljubljanski davkoplačevalci, ampak okoličani, ki niti ne stanujejo v Ljubljani. Na ta način skušajo klerikalci dobiti imenovana dva mandata v svoje roke. Seveda je klerikalcem dobro znano, da bo ta zakon težko dosegel cesarjevo sankcijo in zato so že vnaprej privolili vlado na kravjo kupčijo. V deželnem zboru je prišla nenadoma na vrsto predloga glede podzavljenja ljublj. policije in večina jo je tudi sprejela. Do 1. aprila t. l. mora priti med občino in vlado do sporazuma glede mestnega prispevka za podzavljenje. Če do tega dne ne pride do sporazuma, določita deželni odbor in vlada sama prispevno

svoto. Že sedaj je jasno, da bodo klerikalci v tem slučaju dovolili od vlade zahtevano vsoto 130.000 K, a na drugi strani pa bodo zahtevali odločno od vlade, da izposluje sankcijo zakona o spremembi ljublj. občinskega volilnega reda. Sicer pa od klerikalcev kaj poštenega danes tako ni pričakovati. Žrtve nasilstev, katere zagrešujejo, bodo prekoslej postali sami, na površje pa bodo stopili treznejši elementi, ki bodo v resnici delali za narod. (Burno pritrjevanje.) Med burnim odobravanjem je nato podal predsednik besedo g. županu dr. Tavčarju, ki se je najprej dotaknil vprašanja glede regulacije ceste ob Gruberjevem prekopu. Cesta je danes zavita in tozadevni odlok je izšel samo v slovinskem jeziku, kar je vzbudilo v gotovih krogih veliko ogorčenje. Govornik je pri tej priliki ponovno naglašal, da se ne smatra kot naslednik bivšega vladnega komisarja na ljubljanskem magistratu, ampak kot naslednik bivšega župana g. Ivana Hribarja, po katerega odlokih in jezikovnih ukrepih se bo ravnal tudi on, dokler občinski svet morda ne sklene kakih drugih zakonov. (Viharni živio-klici.) Nato je prešel g. župan na vprašanje glede podzavljenja ljublj. policije. Zakon pravi, da sme država prevzeti policijo v slučaju, če zahtevajo to višji državni oziri. Teh tukaj ni in celo sam ministrski predsednik grof Stürgkh je izjavil, da ne ve za vzrok, radi katerega naj bi se ljublj. policija podzavljala. Tudi baron Schwarz si sam tu ni na jasnem. To je najbolje pokazal s tem, da je motiviral potrebo podzavljenja ljublj. policije z izgovorom, da to zahteva ljudstvo samo. (Klici: Kdo pa je to ljudstvo!) Mestno občino stane sedaj policija 152.000 K, država pa zahteva za prispevek 130.000 K. Človek bi mislil, da bi imela tu občina precejšen dobiček. Toda stvar je drugačija. V slučaju, če država prevzame ljublj. policijo, ostane občini še kljub temu za okoli 30.000 K raznih policijskih poslov. Vrh tega bi država pustila mestu gotovo več kot polovico stražnikov in uradnikov in to bi stalo občino zopet približno 40.000 K. Vse to tako pereče vprašanje je silno neodkritosrčno. Niti klerikalci niti vlada ne pove, kaj pravzaprav hoče. In vlada vrh tega še do danes ni stopila v tozadevna pogajanja z občino. Tako postopanje je nekorektno in mora protestirati proti temu vsak svobodni meščan. (Dolgotrajno ploskanje.) G. Urban Zupanc je na kratko orisal veliko škodo, katero povzročajo golovškim posestnikom vojaki celo leto in prosil odpomoči. V to svrhu se vložil na pristojne oblasti posebna spomenica. Konečno sta se oglasila k besedi še g. Jeraž, ki je povdarjal, da morajo naprednjaki, tako inteligenca kakor nižji sloji skupno v boj proti skupnemu sovražniku in pa g. Juvan, ki je naglašal veliko važnost naprednih političnih društev in pozival naprednjake, naj se jih oklenejo, nakar je g. predsednik shod zaključil. Na shodu sta bili enoglasno sprejeti dve resoluciji. Prva, v kateri se odločno protestira proti nasilstvu klerikalne deželno-zborske večine, ki je protizakonito razveljavila poslanska mandata gg. Ribnikarja in Reischerja in zahteva takojšnji razpis novih volitev. Druga, v kateri se protestira proti prevzetju ljublj. policije od strani države in proti temu, da se slavn vlada glede prispevka sploh noče pogajati z občino, kar bi se po zakonu moralo zgoditi.

Shod narodno-napredne stranke, ki ga je skicalo živahno delujoče politično društvo »Vodnik« v soboto zvečer, je privabil toliko živahnih mož Šišenčanov, da je bil prostoren salon pri »Moharju« popolnoma zaseden. Shod je otvoril in ga spretno vodil g. društveni predsednik g. Josip Seidl. Kot govornika sta nastopila gg. državni poslanec dr. Ravnihar in deželni poslanec dr. Novak. Prvi je poročal o delovanju drž. zbora, orisal žalostno podobo, ki jo daje v narodnih zadevah naša slovenska delegacija na Dunaju, potem pa prišedši na polje domače politike nam naše klerikalce predložil v živih barvah kot politike, gospodarje in — kot ljudi. Dr. Krek je za svoje nekrščanske besede na nekem shodu na Štajerskem ob burnem pritrjevanju vseh navzočih dobil prav pošteno lekcijo. Dež. poslanec dr. Novak je podal poročilo o delovanju dež. zbora, na nekatere izglede kazal, kako uzorno zna gospodariti deželnozborna večina in kako na drugi strani zametava vsak resničen kulturni napredek naroda slovenskega. (Glasbena Matica, slov.

gledališče i. dr.) Konečno se je g. govornik pečal z obč. politiko dež. odbora, prav s politiko dež. odbora v kranjskih občinah, z gorenstvom ter s pravnega stališča pojasnjeval današnji položaj glede vprašanja o novi fari v Šiški. — Ko je še g. dr. Režek prečital izvajanjem obeh govornikov primerno resolucijo, ki je bila vsprejeta z dolgotrajnim ploskanjem, je g. predsednik v toplih besedah zahvalivši oba gospoda govornika zaključil krasno uspeši shod. Ta shod je bil uže nekaka priprava za obč. volitve v Sp. Šiški. Kakor se namreč čuje, je deželna vlada vsled rekurza proti zadnjim občinskim volitvam le te sicer potrdila, pač v tretjem razredu razveljavila pet mandatov. Za teh petoro mandatov je treba novih volitev.

Volilni shod v Logatcu. Za včeraj popoldne v Dol. Logatcu sklicani javni ljudski shod je c. kr. glavarstvo prepovedalo. Vzlic temu se je vršil krasen volilen shod pri Kuncu, četudi je bil le zaupen. Vrli domačin g. Ivan Sičherl je v lepih besedah obrazložil delovanje dosedanjega naprednega dol. logaškega občinskega zastopa tekom zadnjih 30 let. Vodovod, šola, mlekarica, posojilnica in še vse polno drugih ustanov, je delo, ki priča o nesebičnem in neumornem delovanju naprednjakov v logaški občini. G. Adolf Ribnikar je nato pojasnjeval delo tistih ljudi, ki se skrivajo pod krinko S. L. S. Pozival je zborovalce k vstrajni agitaciji, ki edina more dovesti do zopetne zmage pri občinskih volitvah, ki se vrše jutri v sredo. Ko je bila kandidatska lista soglasno sprejeta, je župan Korenčan kot predsednik shoda zaključil lepo uspešno zborovanje.

Skupno delo z liberalci se zdi v kulturnih vprašanjih Svetku v sobotnem »Slovencu« nemogoče! Čudno se pa nam zdi, zakaj ne izvajajo klerikalci tega načela tudi v resnici, tako n. pr. gostuje na ljudskem odru g. Verovšek, član slovenskega gledališča, ki so klerikalci iz političkih in osebnih motivov razglajali kot strankarski liberalen inštitut. Nasprotno se pa poslužujejo klerikalci tudi sami teh liberalnih zavodov, dokazuje pisatelj Finžgar, ki je izročil svojo dramo »Naša kri« slovenskemu gledališču in komponist otec Hugolin Sattner, ki je izročil v prednašanje svoje delo »Glasbeni Matici«. Finžgar in Hugolin sta gotovo dve umetniški potenci, a njih postopanje dokazuje, kako malo se strinjata z raznimi Svetki v tem vprašanju, ki ga je Slovenec Svetek sprožil v svoji jezi in užaljenosti! Postopanje in delovanje resnih kulturnih delavcev v nasprotnih vrstah je najboljši odgovor na onemogle napade malih »Gerngrossov«!

Tiskovna reforma. Dunajsko časnikarsko društvo »Concordia« je izročilo predsedstvu državnega zbora svoje strokovno mnenje o načrtu zakonske predloge za novi tiskovni zakon; društvo »Concordia« se je izreklo za popolno svobodno kolportazo časopisja, dalje za omejitve takozvanih popravkov, kakor tudi za omejitve konfiskacij, ki so danes prosto polje dobre ali slabe volje posameznih državnih pravnikov. Izreklo se je pa tudi proti razširjenju kroga oseb, ki so kazensko odgovorne za prestopke potom tiska in za omejitve subsidianega jamstva dogovornih urednikov.

Češki mecen. V Nizzi je umrl te dni Čeh Houska, ki je zapustil premoženja okoli milijon kron. Za glavnega dediča je v oporoki določil mesto Plzen, ki dobi na ta način največjo svoto za svoje ubožce. V oporoki pa je zapustil Houska več tisoč kron tudi za razna druga narodna društva tako n. pr. 40.000 K kot ustanovo za rokodelce češke narodnosti, za sirotišnico 30.000 K, za Sokola, Hlahol in Smetane po 20.000 K. Svatoboru (pis. češkemu podp. društvu) 40.000 K, Matica Šolska dobi 30.000 K, Komensky 10.000 K itd. Houska je bil poštni blaginjak v pokouju in upravnij svetnik Mešč. pivovarja. Bil je skromen človek, ki je že dolgo mislil na to, da vse zapusti narodu. Lep zgled!

Konkurzi v Gorici. Znana trgovina z bicikli Batjel in trgovina jestvin in delikates Anderwald sta napovedali konkurz. Tako je Gorica dosegla tekom 80 dni tekočega leta število 28 konkurzov. Ta velika številka z naravnost uničujočega pomena. Največ teh gospodarskih konkurzov je povzročil nesrečni polom »Bance popclare«. Te gospodarske katastrofe so tako dalekosežnega pomena, da je težko soditi, kdaj se Gorica finančno zopet dvigne in opomore!

Proti trpinčenju živali. Piše se nam: Neštetokrat se je v naših listih že pisalo o neusmiljenem postopanju nekaterih voznikov s svojimi živalimi! Rekord v tem je gotovo odesel ljubljanski špediter Ranzinger s svojimi lapalet, ki je stal že neštetokrat pred mestno policijo, da je dobil plačilo za pretepanje in trpinčenje živali, pa ne samo on, koliko je še enakih. Pa kakor se zdi vse to ne pomaga dosti, tistih par kron se nazadnje že plača, a potem se tepe in biče naprej! Naravnost ostudni so včasih na ulici prizori, ko surovine obkladajo z biči in bičevniki ubogo živali ki ne more premakniti težko obloženega voza. Treba bi bilo v tem oziru pač korenite opomoči! Ko se je v Gradcu preveč razširilo to neusmiljeno postopanje voznikov, ko vse kazni niso nič pomagale, je magistrat zagrozil z odvzetjem koncesij in v par slučajih tudi izvedel te grožnje. Od tedaj je tam tudi precej bolje! Ako ne bo pri nas drugače, bo morala javnost zahtevati od merodajnih oblasti enakih odredb, ker skrajni čas je že, da se stori konec temu izrabljanju in trpinčenju živine na naših cestah! — Ob ti priliki omenjamo tudi, da naj mestni policijski urad vendar že enkrat prepove ono neumestno pokanje z biči po ljubljanskih ulicah, ki je prišlo v zadnjem času v razvado. Po vseh večjih mestih je ono udrihanje z biči prepovedano pod stroгими policijskimi kaznimi, zakaj bi se pri nas ne odredilo isto! — Priobčujemo ta glas iz občinstva in se popolnoma strinjamo s temi izvajanimi, obenem pa pozivljamo merodajne oblasti, da upoštevajo te nasvete in jih slednjič tudi uveljavijo!

Razpisana služba je na ljubljanskem učiteljsku za naravoslovje, matematiko in fiziko. Prošnje je oddati do 16 aprila t. l.

Prvi veliki spodnještajski slovenski obrtni shod. Na binkoštni ponedeljek, to je dne 27. majnika t. l. se vrši v Celju prvi veliki spodnještajski slovenski obrtni shod. Na dnevnem redu je sedem važnih referatov o obrtnih vprašanjih. Nadalje se ta dan položi temelj »Zvezi spodnještajskih obrtnih združenj«. Opozorjamo na ta shod že danes ter pozivamo vse merodajne kroge, da se marljivo pripravljajo za to prvo veliko manifestacijo slovensko-štajerskega obrtništva.

Ruski balet carske opere v Peterburgu je te dni gostoval v Budimpešti ter dosegel največji uspeh. Zanimivo je, kar pišejo budimpeštanski listi v bivanju članov in članic baletnega zbora v mestu. Rusi so odšli in mesta se je polastil velik maček. Ta maček je namreč posledica one pijanosti, ki so jo nam povzročili Rusi s svojim vražjim plesom. Rusinje s svojo lepoto in čarom svojih gibčnih in vitkih teles. Na pot so vzeli seboj lepo svoto v znesku 80.000 K, ki so si jih v par večerih prislužili. Najbolj čudna pa se je zdel Budimpeščancev rezerviranost ruskih umetnikov in umetnic. Sprejemali niso nikogar, niso se odzvali nikakemu vabilu, živeli so sami zase. Ako je kdo poslal cvetlice, so jih hvaležno odklanjali, ako so bili občudovalci le preveč vsiljivi, jih je hotelski portir lepo spremil na cesto. Ruske plesalke so se nahajale v vednem oblegovalnem stanju, na vseh straneh so jih čakali častilci, a zastoj, lepe plesalke so bile mrzle in se niso menile za vročerkvne madžarske kavalirje. Nič boljše se ni godilo plesalcem. Baletni mojster Nijinski je dobival od vseh strani cvetlice, ki jih ni sprejemal in strastne Budimpeščanke so uprizorile na njega pravi bombardma z ljubavnimi pismi. En dan je dobil nič manj nego 600 ljubavnih pisem, a odprl in odgovoril ni niti enega. Neka bogata aristokratinja ga je povabila na dine, kjer naj bi zaplesal en ples, za kar mu je ponudila 2000 rubljev. A Nijinski je smehljaje odklonil vabilo na dine in tudi 2000 K. Saj za službi vsak večer 2000 rubljev, torej se mu ni bilo treba producirati kot posredovalec za ugodno prebavo zaljubljenih budimpeštanskih devic. Sploh so bile plesalci in plesalke nedostopne, da je zavladalo med budimpeštanskimi kavalirji in damami precejšnje razočaranje, ker so pričakovali, da bodo z lepimi Rusinjami in temperamentnimi Rusi doživeli par lepih trenutkov! So pač ruski umetniki drugačni ljudje, kakor so jih mislili in predstavljali madžarski vročerkveži.

Mestna hranilnica v Kamniku objavlja svoj računski zaključek za XI. upravno leto 1911. Po tem poročilu je imela hranilnica in posojilnica skupno denarnega prometa K 3.175.131,25; hranilne vloge so znašale koncem leta 1911. K 2. 094. 998,54, katere vsota je bila naložena na 3251 vložnih knjižicah. Celoleten čist dobiček znaša K 13.341,50.

Kinematograf Ideal. Spored za torek 26. sredo 27. in četrtek 28. marca: 1. Indokina (Naraven posnetek). 2. Začarana hiša (Trikfilm). 3. Otrok Marken (koloristična potovalna slika). 4. Kdor ne pride v pravem času. (Komično). 5. Prijeten vlomilec. (Velekomično). 6. Braziljanski živali (Učinkovita drama). 8. Zigotto in premeteni Janko. (Velekomično).

Zrebanje. Linc: 27, 47, 7, 88, 15.

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“!

Björnsterne Björnson.

Medvedji lovec.

(Konec.)

»Pravijo, da puška v zadnjem času nič več tako dobro ne zadene«, omeni Hans Volden, nasloni se na klop in se z nogami opre ob pul.

»Prav praviš, odkar je takrat v Osmar-ken streljal na spečega medveda, mu vedno dvakrat odpove in v tretjič ne zadene.«

»Da, četudi strelja na spečega medveda!« pravijo deklce, dečki pa pristavijo: »tepec!«

»Samo eno sredstvo je, kibi moglo temu odpomoči«, pravi Ole Böen, »nagnati se mora živo kačo v puškino cev.«

»Eh, to že davno vsi vemo«, pravijo deklce, ki bi rade kaj novega slišale.

»Sedaj je zima, sedaj ni dobiti kač«, pravi Ole Böen zamišljeno.

»No, Lars se na svojo puško pač ne bo mogel preveč zanašati.«

»Ali noče Nils Böena seboj vzeti?« vpraša Thorwald.

»Da, pravi mali Böen, ki je bil o tem najbolj poučen; »ali Nilsu mati in sestra ne dovolita. Njegov oče je prav gotovo zato umrl, ker je imel lansko leto na planinah oni boj z medvedom, sedaj nimata nikogar razun Nilsa.

»Ali je tako nevarno?« vpraša eden mlajših dečkov.

»Nevarno?« pravi Thorwald; »medved ima vendar razuma za deset mož in moči za dvajset!«

»Eh, to vendar že vemo,« pravijo dekl-

ce, ki hočejo na vsak način nekaj novega slišati.«

»Toda Nils je kakor njegov oče; on gre kljub temu z njimi.«

»Seveda gre z njimi« pravi Ole Böen; danes jutraj, predno se je kdo še zbudil na dvorišču, videl sem Nilo Böena, strelca Larsa in še nekoga drugega, ko so se odpravljali gori, vsak s svojo puško; čudil bi se, ako bi njih pot ne bila k pastorejemu breznu.«

»Danes jutraj, praviš?« vprašajo vsi otroci naenkrat.

»Da, jutraj prav zgodaj! Bil sem že pokonci predno je mati ogenj naredila.«

»Ali je imel Lars svojo dolgo puško s seboj?« vpraša Hans.

»Tega pa ne vem; ali tista, ki jo je imel seboj, je bila tako dolga ko od tukaj pa tam-le do stola.«

»O, kako lažeš!« pravi Thorwald.

»Saj si vendar prej sam pravil!« odvrne deček.

»Ne, tisto puško, ki sem jo jaz videl, tiste gotovo več ne rabi.«

»No, tista ki jo je imel seboj — je bila prav gotovo tako dolga — tako dolga — kot od tukaj, pa skoraj tam-le do stola.«

»Tako — torej jo je imel mogoče vendar-le seboj.«

»Pomislite!« pravi Marit, zdaj-le so zgoraj pri medvedih!«

»Morda so sedaj ravno sredi boja!« pravi Thorwald.

»Globoka tišina nastane; skoraj svečano je bilo.

»Čakaj no, zdi se mi — poslušaj malo« pravi Thorwald in vzame svojo čepico.

»Da, da! Morda boš kaj slišal!« zakličejo vsi in zopet je prišlo življenje v malo krdelece.

»Kaj pa učitelj?« pravi Thorwald in se ustavi.

»A, kaj, tisi vendar pastorej sin!« pravi Ole Böen.

»Seveda, seveda, naj se me le dotakne!« pravi Thorwald omembno kimajoč z glavo, kar naj bi obetalo nekaj strašnega.

»Ali bi udaril nazaj?« vprašajo drugi napeto.

»Kdo ve?« pravi on, zmigne z glavo in odide.

Zdelo se jim je najboljšje, ako čitajo med tem ko je Thorwald odsoten; toda nobeden ni imel veselja do tega — govoriti so morali o medvedu. — Ugibati so začeli, kako se je kaj gori godilo; Hans stavi z Olem, da je Zavrsova puška odpovedala in da ga je medved napadel, mali Kund Pladsen meni, da se je moralo sploh vse v neredu vršiti, tudi deklce so bile tega mnenja.

V tem pride Thorwald nazaj.

»Otroci, pridite hitro!« zakliče, butne vrata široko narazen in skoraj ne more govoriti.

»In učitelj?« vprašajo nekateri.

»A, kaj učitelj! Otroci, otroci; — Naprej ni mogel govoriti.

»Ali je mrtev?« vpraša eden od njih prav tiho, drugi pa so si komaj upali dihati.

Thorwald sedi in še vedno lovi sapo; sedaj vstane, spleza na klop, vihti v zraku svojo čepico in kliče:

»Pojdite otroci, rečem vam, jaz prevzamem vso odgovornost.«

»Kam pa bomo šli?« vpraša Hans.

»Največjega medveda so že doli prinesli, drugi so še zgoraj. Nilo Boen je ves v ranah kajti Larsova puška ni zadela in medvedje so se kar precej v lovcve zakadili. Oni deček, ki je bil z njimi se je samo s tem rešil, da se je vrigel na zemljo in se delal mrtvega, tako se ga torej medved ni dotaknil; kakor hitro sta Lars in Nalo svoje medvede ugonobila, sta potem še njegovega ustrelila. Hurra!«

»Hurra!« zakličejo vsi, dečki in deklce planejo iz klopi skozi vrata in preko polja skozi gozd, lo udarijo proti Böenu kakor bi sploh nobenega učitelja ne bilo.

Deklce so kmalu začele tožiti, da jih ne morejo dohiteti, ali dečki so jih vzeli v svojo sredo in dirka se je nadaljevala.

»Ampak, nikar se ga ne dotaknite!« pravi Thorwald; dostikrat se zgodi, da medved zopet oživi.«

»Res?« pravi mala Marit.

»Gotovo! Izpremeni se v kaj drugega, torej le nikar se ga naj nihče ne dotakne!«

In dirjali so naprej.

»Lars je na velikega desetkrat streljal, preden ga je ugonobil.« pravi Thorwald.

»Pomislite — deset strelav!« — pripovedujejo — in dirka gre naprej.

In Nils je svojemu osemnajst ran prizadjal predno je imel zadosti.«

»O jci, to mora biti medved!«

In otroci dirjajo, da jim curlja pot s čela. Na cilju so! Ole Böen trešči v vrata in je bil prvi notri.

»Poglej kri!« pravi Hans.

Marit in še neka druga deklca, ki je po poti tekla med Thorwaldom in Hansom sta bile precej za njim, potem Thorwald, ki ni šel da-

59

Slovinci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Meto-
dove šolske družbe!

Priporočilo!

Pri nakupovanju suhih in oljnatih barv, lakov, firnežev i. t. d. se obrnite na domačo tvrdko

Premrl & Jančar v Ljubljani.

Prodaja na drobno in debelo. — V zalogi so krasne fasadne barve.
Tovarna: Kolodvorska ulica 18 in Dunajska cesta 20.

Zahtevajte vzorce in cenik.

Senzacijonalna prodaja za velikonočne
praznike!

Obleke za gospode . . . od 8 K naprej
Obleke za dečke . . . 6 K
Obleke za otroke . . . 2 K
Površniki in raglani za
gospode . . . 12 K
Površniki ali modre bod-
jopice za dečke . . . 6 K
Velika izbira pariških in berolinskih modelov.

Klobuki in čepice za go-
spode in dečke . . . od 1 K naprej
Dežni plašči za gosp. in dame . . . 10 K
Kostumi ali dolgi raglani
za dame . . . 10 K
Krila ali bluze iz blaga
za dame . . . 3 K

„Angleško skladišče oblek“, O. Bernatovič,
Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

UČITELJSKA TISKARNA

Telefon šte. 118.

v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 8.

Telefon šte. 118.

Jan Legova knjižnica: Rape: Dane. Cena 1 K. Slapšak: Turki pri Sv. Tilnu, Ilustrovana knjiga. Cena 120 K.	M. Gregorič: Otroški oder, gled. igre za mladino. 150 K.	Štupar: 0 prvinah in spojinah, Ilustrov. Cena 150 K.	Brunet: Telovadba. Cena 4 K.	Mešiček: Beležke iz fizike in kemije. Cena 40 vin.	
Marolt: Zgodo- vinske učne sli- ke. Cena 2 K.	Vizitke	Engelbert Gangl: Beli rojaki. Cena vezani knjigi K 3—, broširani K 260.	Kuverte s firmo	Kaj izide zopet ?	Trgovske račune
Knjižnica Učiteljskega konvikta: Julčka Mišjakovega zbrani spisi I., II. in III. zvezek. Cena à 150 K. — Rape: Mladini. Cena 150 K. — Gangl: Zbrani spisi. I. zvezek. Cena 150 K.			Adamič: Slava Cesarju! Spevoigra za mladino. Cena 3 K. — Besedilo k Adamičevi spevoigri. Cena 10 vin.		Žirovnikove na- rodne pesmi. I. in II. zvezek. Cena à 20 vin.
Bretl: Kako si o- hranimo zobe. Cena 20 vin.	Vse predpisane in potrebne šolske tiskovine.	Razni napisi na lepenkah za šole.	Novo! Popravljal- na znamenja na tabelah.	Tabela o pravil- nem mešanju umetnih gnojil.	Vse tiskovine za knjižnice.
Uradne tiskovine za županstva.	Vse najnovejše ti- skovine za o- brtno - nadalje- valne šole.	Stereotipija	Litografija	Muzikalije	Založba knjig

V „Učiteljski tiskarni“ se tiskajo: Slovenski Branik, Dan, Učiteljski Tovariš,
Slovenski Ilustrovani Tednik, Rudar, Domače ognjišče, Zvonček, Popotnik,
Naša Bodočnost, Gasilec, Zarja, Tobačni delavec.

— 234 —

Ali imam čast govoriti s plemičem Hardy
le Passavant-om?

— Tudi ta me pozna? se je začudil Hardy.
V tej preklicani krčmi je, kakor da bi me čakali.
— Gospod, je rekel na glas, vzemite na znanje,
da sem danes že dvakrat kosil!

— Prav je tako, se je naklonil obiskovalec.
— Torej vas prosim, da se ne trudite z mo-
rebitnim povabilom, vsaj za danes ne...

— Torej ste plemič Passavant?
— Čast nam je, da, da, da. Bodite tako pri-
jazni in naznanite mi že svoje želje in težave.
Hudo sem truden!

— Tudi jaz sem vas hotel povabiti...
— Ne, in stokrat ne! Pojdite gospod...
— Le na požirek...
— Ne, hudirja vendar! Ne bodite sitni!
— Le na požirek kapljice, ki jo Poinare
hrani za me — in za kralja!

Neznanec se je po teh besedah naklonil v
takem loku, da se je Hardy moral udati.

— Hola! je poklical obiskovalec. Hola,
Thiband! Požurite se in prinesite nama nektar-
ja, ki ga hranite v globinah svoje kleti.

— Gospod se je, obrnil k Passavantu, ne
bojte se me, nisem kralj in tudi ne nor. Jacque-
min Gringonneur sem, risar Njegovega Veličan-
stva, ki mi je dovolilo nositi tudi moj meč. Za-
hvaljujem se vam, da ste me blagovolili spre-
jeti v svojem stanovanju. Povedati vam moram
tako, da prihajam iz Hiše Saint-Pol!

Passavant se je zamračil.

Med tem je bil prinesel Thiband steklenico
in kupico ter postavil oboje na mizo.

— 235 —

— Mojster Thiband, je rekel Hardy, vze-
mite vse to v moj račun!

Gringonneur se ni zoperstavljal; krčmarjev
obraz pa je dobil tako trpeč izraz, kakor da bi
mu sedla bela smrt za vrat. Prišedši v izbo, je
snel raz steno podobo, predstavljajočo pogreb-
ščino kredita in debela solza mu je kanila iz
očesa.

Hardy in Gringonneur sta se posedla in
slednji je natočil.

— Gospod plemič, je začel Gringonneur,
prijatelj kralja sem.

— Tudi jaz, prijatelj; je dejal Hardy. Kaj se
čudite?

— Oh, gospod, čudni časi! Prijatelj sem
norega kralja in mnogi pravijo, da zato tudi
meni manjka. Ali je res treba biti bedast, ker
sem dober s človekom, ki ga vsi zasmehujejo?
Gospod, ali niste morebiti...

— Tudi bedast? ga je prekinil mrzlo Pas-
savant. To je popolnoma moja stvar in prosil bi,
kaj želite? Govorite hitro, sicer me mine potr-
pežljivost in ne vem, kako odidete od tod.

— Ne hudujte se, gospod, je hitel nosljati
Gringonneur. Rekel sem vam, da prihajam iz
Hiše Saint-Pol. Dobro sem znan tam, vsi ko-
tički so mi znani. Tudi princeza, ki ste jo ravno
srečali, se pogostokrat posvetuje z menoj. Tudi
Bois Redona poznam, ki vam je pravkar spo-
ročil, kam morete jutri zvečer. Še mnogo dru-
gih poznam...

Passavant je nevstrpno vzdignil roko in
stisnil Gringonneurovo zapestje, ki je cvileče
kriknil.

Ker se pride dandanes pri hudi
konkurenci do denarja le potom

dobre reklame

svetujemo vsem, ki hočejo kaj ku-
piti ali prodati, ali ki iščejo službe,
da naj inserirajo v izbornem in
zelo razširjenem slovenskem ne-
odvisnem dnevniku

„DAN“

ker ima to inseriranje gotov uspeh.

Oglase za „DAN“ sprejema po
najnižjih cenah „Prva anončna pi-
sarna“ v Ljubljani, Frančiškanska
ulica šte. 8, katera daje radevolje
tudi vse za to potrebne informacije.